

♦ ST. OLAV ♦

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater R. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.
ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 4 - OSLO — TELEFON 23743

INNHOLD: Broder Frans — ta oss med! — Som en drøm. — Hvis Kristus kom igjen nu. — Svenske helgenlegender. — Kibuul. — Moderne mennesker og klosterliv. — Den fratredende og den tiltredende sogneprest i Hamar. — Anmeldelse. — Herhjemme — og derute.

RETT + OG + SANNHET

Broder Frans — ta oss med!

Av pater Leo van Eekeren. O. F. M.

Vi er kalt franciskanske gudssøkere — ja, kall oss det! Vi drar som den hellige Frans gjennem livet — som han full av glede over dets skjønnhet. Full av glede over menneskelig godhet og kjærlighet — full av begeistring over alt det vakre i naturen.

For vi vet jo, at det gode og vakre bare er en *svak* avglangs, men dog en avglangs av vår himmelske Faders herlighet. Og denne avglangs får oss til å lenges — å, så inderlig etter denne vår herlige, himmelske Fader, ti skuende den får vi som Frans kun én tanke, én følelse, én vilje, som lar oss utrope som han:

«Min Gud — mitt *alt!*»

Alt — for er ikke de inderligste menneskeforhold vi lever i hernalde: foreldre og barn, søskende, venner, ektefeller, i sitt dypeste vesen et billede av vårt forhold til Gud? Jo! Og derfor føler mitt hjerte ikke ro før det har funnet frem til Gud og «hviler i ham!»

Min dag er ensom uten hans nåde over den — derfor søker jeg ham i min sjel, som er hans bolig, og ber ham åpenbare sig for mig.

Jeg vil söke ham om morgenens i den hellige messe og i den hellige kommunion. Jeg vil söke ham i mitt arbeid ved å gjøre det til hans ære.

Jeg vil söke ham i naturen — under nattens høitidelige stjernetak — under dagens varme sol — under de grønne trær — ved det blånende hav — i blomsternes duft.

Jeg vil beundre hans visdom når jeg iakttar de minste skapningers ferd — når biene summer fra blomst til blomst og samler den nærende honning — når myrene flittig røkter sin dont i naturens store husholdning. Og i skogens sus — i blomsternes brokete prakt — i skyenes tokt over den dypblå himmel — i alt er Guds tale til mig så mild, så sterk, så kallende kjærlig.

Og overveldet stammer jeg:

«O himmelske Fader — hvor skjønn må Du ikke være! O evige skjønnhet, skjenk meg å fjerne det slør som skjuler Dig, og la Ditt barn få skue Dig! Ti ene *det* er livet — livet *her* vandret mot livet *hisset!*

Broder Frans — ta oss med på den vei, *Du* vandret hernalde!

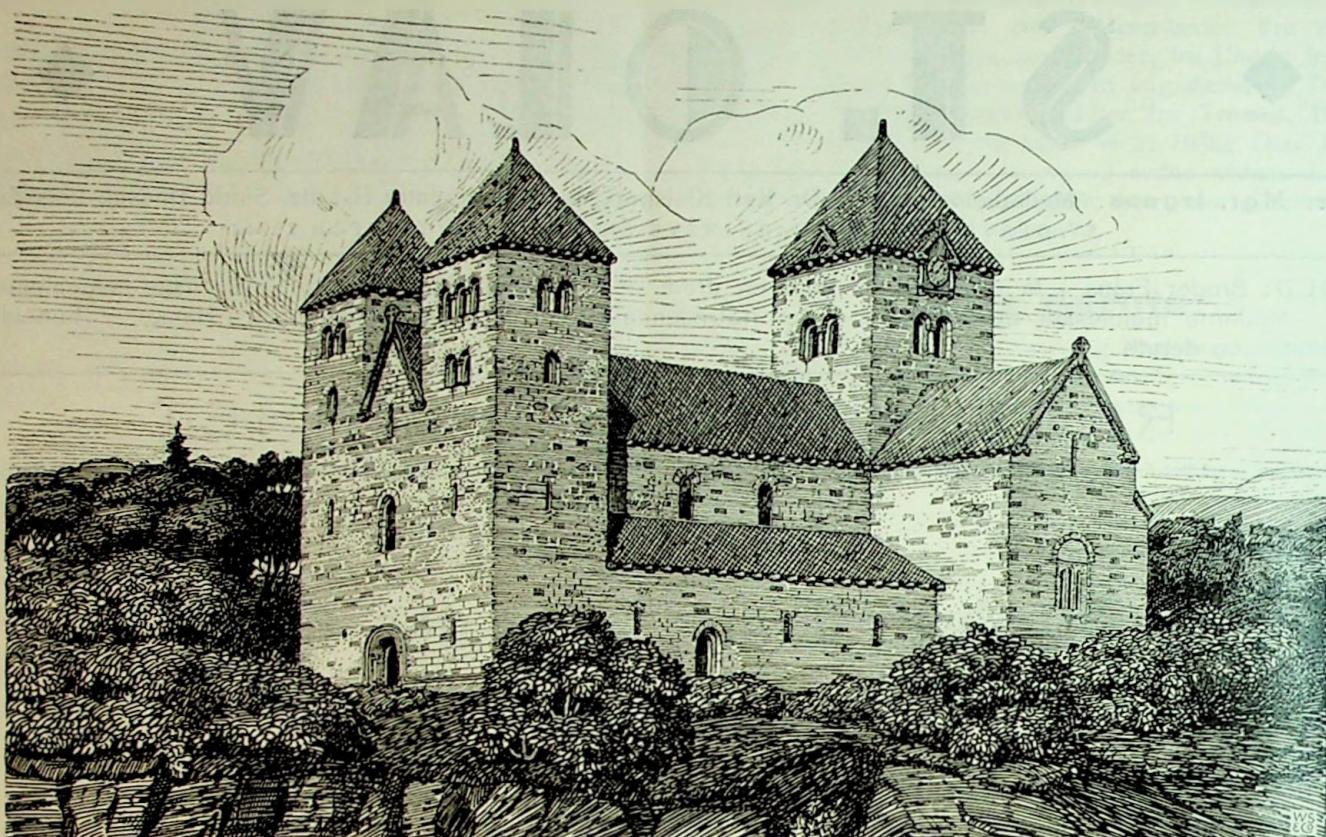
Lær oss å söke Gud — help oss å finne Gud! Først når vi selv har funnet Gud kan vi bringe Gud til menneskene, kan vi forkynne ham som vår kjærlige Far.

Hellige Franciskus — ta oss med i din bønn, så vi klart forstår, hvad vårt apostolat betyr! Så vi klart forstår, at vårt hjerte er et beger, som skal rekkes de tørstende sjeler, fylt med det evige vanns styrkende drikk!

Franciskanske gudssøkere — ja, kall oss det! Ti vi søker Gud i vår egen sjel — i våre medmenneskers sjeler.

Vi drar sökende gjennem livet — ifølge med broder Frans.

Fr. Leo van Eekeren. O. F. M.

Hamar Domkirke forsøkt rekonstruert, som man ved opmålinger av murene mener at den har sett ut.

Som en drøm -

Der er glans over minnenes borge,
hvor de henfarne slekter har stridt,
da de ryddet og bygget et Norge
som var stort, som var sterkt, som var fritt.

Her ved Mjøsas blide strande
har vårt fedreland minner av rang!
ti her lyste så vide om lande
gamle Hamar i seklenes gang.

Her er intet av Vestlandets velde
og av Nordlands betagende makt,
intet isgufs fra snetekte fjelle,
ingen jøkel i eventyrprakt,

men de brede bygder slynger
om den sagnrike sjø som en krans,
og hvor bølgen om fortiden synger,
ligger Hamar i minnenes glans.

Som en drøm ved de smilende strande
med en stemning så skjær og så fin
står på vakt ved de vuggende vande
gamle Storhamars stolte ruin.

Her er minnets runer ristet
som blir tolket av bølgenes sang
om hvad Norge har eiet og mistet,
og hvad Hamar har været engang.

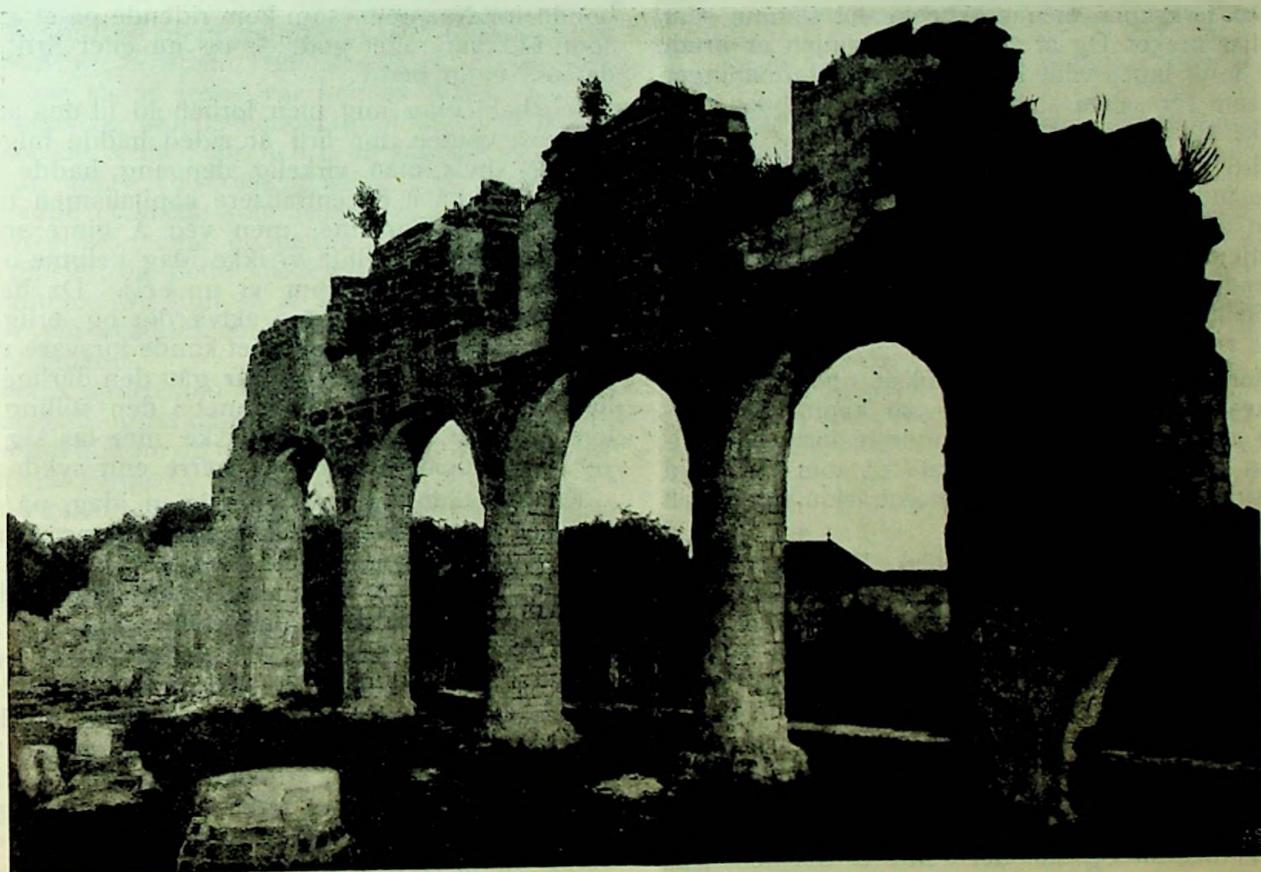
Her i solglans av gull og skarlagen
løftet spir over spir sig mot sky.
Katedralen stod høireist mot dagen
der lød klokker ved kveld og ved gry.
Men på frihet, makt og styrke
fulgte brått en fornredrelsens stund,
og av sedrenes strålende yrke
eier Hamar nu minnene kun.

Men så sant som all adel forplikter
og all strålende fortid har makt
til å ildne hvert hjerte som svikter
og gi mot til en løsterik pakt,

skal Sankt Torfinns stad med ære
kaste glans over Norge påny,
og de kommende slekter skal lære
at ei Hamar vil glemme sitt ry.

Ja, vi fylkes igjen på den bane
som har ført oss til heder engang.
løfter Olav den helliges fane
over Furnes og Stange og Vang.
Og de sunkne helligdommer
skal vi reise med buer og hvelv;
ti vi vet at den tiden vil komme,
da vårt Hamar påny blir sig selv.

K. Kjelstrup.

Interiør fra Hamar Domkirkes ruiner.

Hvis Kristus kom igjen nu —

AV G. K. CHESTERTON.

På spørsmålet om hvorledes Kristus vel vilde løse våre moderne problemer hvis han idag kom igjen på jorden, kan jeg kun gi ett klart og bestemt svar, ti for mig og mine trosfeller finnes intet annet svar enn: Kristus *er* idag på jorden — på de tusen altre *er* han levende og løser de menneskelige problemer nøyaktig som da han i ordets almindelige forstand vandret på jorden.

Det vil si: han løser problemene for det samme begrensede antall mennesker, som nu som dengang er beredt til å høre på ham. Da han levet kom han ikke i skikkelse av en orientalsk sultan eller romersk erobrer — sikkerlig vil han derfor ikke vise sig nu som politikker eller diktator. Men dermed mener jeg hverken, hvad man kanskje tror, at Kristus kun bekymrer sig om det enkelte menneske og ikke har en „politisk“ retningslinje å anvise hele menneskeheden og heller ikke mener jeg å skjule meg bak det forgnagede utsagn, at Jesus av Nazareth vel hadde vakre sociale ideer, men at de døde med ham og Kirken etterpå glemte dem, forfalsket dem eller fordreiet dem.

Jeg hevder tvertom med all ettertrykk, at den katolske Kirke forkynner menneskeheten det samme som Kristus har preket. Og at verdensøkonomien er brudt sammen fordi ingen vilde høre på Kirkens formaninger — slik som Jerusalem styrtet sammen, fordi den dengang ikke vilde høre på Jesu formaninger.

For fifti år siden da jeg ennu var gutt, hadde vår moderne industrielle civilisasjon nådd et mål og man mente at den hadde nådd sitt høidepunkt.

Parlament, partiene, pressen og den del av den offentlig mening som hadde noen vekt lovpriste i kor det kapitalistiske system, som skulde føre menneskeheten til velstand og lykke.

Alle foretagender vokste og vokste og alle småbedrifter kvaltes eller opkjøptes — all kapital fløt sammen på enkelte hender og den eneste fornuftige kritikk kom fra en liten skare socialister, som imidlertid på sin side vilde føre denne koncentrasjon videre helt ut i statssocialisme.

På denne tid utsendte den katolske Kirkes overhode, Kristi stedfortreder på jorden den rundskrivelse som er kjent under navnet „Revum Novarum“ og som vesentlig fastslår tre kjennsgjerninger, nemlig for det første, at rikdommens koncentrasjon på enkelte hender legger et åk på den arbeidende menneskeheth som ikke er stort bedre enn slaveri — for det annet, at utveien av dette ikke kan ligge den ennu yderliggående koncentrasjon som kommunismen betyr, da denne fornekter all naturlig besiddelsesrett, all frihet og all familie — og for det tredje er det bedre, da man ikke kan nekte lønnsarbeideren rett til a organisere sig og ved streiker opnå rettferdigere arbeidsbetingelser, å gjøre de fattigere selv til besiddere, til

innehavere av mindre bedrifter så de selv kan produsere.

Dette er hverken en gammel gresk evangelietekst eller ren teologi som henvender sig til den individuelle sjel — det er et helt nøktern grunnriss til en socialpolitikk — og det er ikke annet å utsette på den enn at ingen har rettet sig etter den.

Men selvfølgelig kunde man ikke vente at hele verden plutselig skulle omvende sig — på kommando slå inn på en annen vei og straks praktisere disse råd. Man kunde ikke vente at millioner og etter millioner protestanter, hedninger og agnostikere og kirkefiender — for ikke å tale om svake og verdsligssinnede katolikker — med militær punktlighet skulle følge denne fanfare.

Pavens ord kunde vanskelig få kapitalistene til å nedbryte sine trusts og karteller og utdele sin privateiendom til de fattige — de kunde vanskelig få alle millionærer til å skjenke sine millioner til villfremmede folk. Likeså litt som man dengang kunde vente at ypperstepresten i Jerusalem og den romerske statsholder over Judæa straks skulle ta imot råd av en bonde fra Nazareth, som kom ridende på et æsel. Men som råd var rådet godt — og nu etter fifti år synes det oss ennu bedre.

Jeg bekjenner mig uten forbehold til den anskuelse, at hvis verden for fifti år siden hadde fulgt pavens råd — hvis man virkelig dengang hadde satt alle krefter inn på å decentralisere kapitalismen uten å gå over til kommunisme, men ved å gjøre småfolk til småbesiddere, så vilde vi ikke idag befinne oss i den fryktelige blindgate som vi nu er i. Da hadde alle eiendomsforhold vært noe aktværdig og ærlig som de kristne med god samvittighet kunde forsvere mot kommunistene. Men etterat vi har gått den dårlige vei som hedninger, er vi idag kommet i den stilling å måtte forsvere noe som egentlig ikke mer lar sig forsvere — kun fordi lægemidler er værre enn sykdommen.

Kristus ville om han kom igjen idag, på sin guddommelige måte si nøyaktig det samme som Kirken med jordisk stemme har forkynnt på jordisk måte. Han vilde si at de ti bud består med rett selv om vi sedvanligvis håndhæver dem galt.

Vi skal ikke begjære vår næstes fe, men vi skal sørge for at vår næste har sitt fe på fjøset. Men hvem av vår næste har det idag? Fe hører til produksjonsmidlerne og er derfor for største del opkjøpt av kjøtttrustene,

Kirken har i tidens løp mer enn engang advaret menneskeheten — meu verden har oversett dens advarsel inntil den endelig fikk øinene op for den fare hvori den svevet. Vårt nuværende økonomiske kaos vilde ikke ha vært halvt så slemt om de katolske forskrifter mot åger var blitt overholdt.

Jeg utfordrer alle kristendommens motstandere til å bevise at det er Kristus og kristendommen som har feilet! Derimot kan det bevises, at alt og alle har tatt feil når de stengte sig ute fra den kristne lære. Hvis Herren i menneskelig skikkelse på ny vilde forkyinne *selv* sin lære nu så vilde den virke sterkere, mener man — og glemmer at like så lite som Kirkens røst blev hørt nu, blev hans røst hørt dengang eller blev hans ord mottatt vennligere.

Svenske helgenlegender.

Fra Fornsvensk Helgenlegendarium ved Iwan B—W.

SANKTA VERONICA.

Keiser Tiberius blev meget syk, og der fantes ikke noen læge som kunde helbrede ham. Han hørte av de brev som Pilatus sendte ham, at i Jødeland var der en læge som gav helse til alle. Og han sendte bud over havet til Pilatus og bad ham sende Jesus til keiseren.

Volusianus, Tiberius' sendebud, kom til Jødeland og fremførte til Pilatus keiserens bud. Pilatus hemmeligholdt hvad som var hendt, og bad om fjorten dagers frist. Under denne tid kom Volusianus i samtale med en kvinne som het Veronica, og han spurte henne som han hadde spurt så mange andre, hvor han skulle finne Jesus. Hun var kristen. Hun sukket dypt ved hans spørsmål og sa at Jesus var hennes Herre og Gud, og at Pilatus og jødene hadde drept ham. Så fortalte Volusianus sitt ærrende for henne og klaget over at han ikke kunde utføre keiserens befaling. Da sa Veronica at hun hadde et klæde som Jesus hadde hatt og som han la over sine øine og pande den gang han gikk til sine pinsler, og dette klæde hadde han gitt henne som et minne. Og hun sa at keiseren måskje skulde få bot for sin sykdom om han fikk se klædet, for det bar Jesus billede.

Volusianus spurte om han kunde få kjøpe klædet av henne for gull og ha det i så lang tid som det krevedes for å føre det til Rom og tilbake til henne, hvilket han høitidelig lovet henne å gjøre. Veronica sa at han vel kunde få det for gudelig tro og kjærlighets skyld, men ikke for gull, og hun sa at hun selv ville følge med til keiseren.

Volusianus kom til Rom med Veronica og klædet, og fortalte Tiberius hva han hadde hørt og hvad han førte med sig til landet. Tiberius lot legge brede gullstikkede tepper på gatene og klædet føre til sig under utfoldelse av kostbare og prektige æresbevisninger, og så snart klædet blev viklet ut foran ham, og hans øine så det, blev han straks helbredet fra sin sykdom.

Siden sendte Tiberius sine menn over havet og lot fengsle Pilatus og føre ham til Rom.

Så sies det, og så står det skrevet at Pilatus var iført den kjortel som Vår Herre bar da han blev fengslet, og så lenge Pilatus bar den, var Tiberius alltid blid og venlig mot ham hver gang han kom for hans

øine, skjønt han forut kunde være så rasende på ham at han vilde dømt ham til den skrekkeligste død.

Omsider lot Tiberius klede ham av som det var blitt ham tilrådet. Og da Pilatus var blitt avkledt kjortelen, kunde keiseren beholde sitt vrede sinn, og han dømte ham til døden.

Før dommen blev utført dømte Pilatus sig selv værre enn Tiberius hadde gjort: han stakk sig selv ihjel med en kniv. Tiberius utbrøt at han hadde fått den skrekkeligste død ved å falle for egen hånd, og han lot kaste liket i Tiberen. Men da hylte djevlene så at alle blev tatt av stor skrekk og redsel, til de tok ham op og førte ham til Vienne og senket ham i Rhone. Men djevlene opførte sig her på samme måte som i Rom, og nu blev han hemmelig ført til Luzern. Også der fulgle djevlene sitt bytte med samme skrik og hylen.

Så tok man det forbannede legeme og kastet det i en dyp kløft mellom fire berg hvor ingen vei førte. Og der ligger han enda, og op fra kløften høres fremdeles djevelenes vrede skrik og hyl.

Tiberius landsforviste også Herodes Antipas som drepte Johannes den døper, og Herodias hans frille og hans brors hustru til Vienne, og der døde de i stor elendighet.

KIBUUL

En beretning fra misjonsmarken.

Bundralis er en misjonsstasjon, og Kibuul var født i landsbyen Gahek, høit oppe i bergene — en av Mondropolon-stammens tre boplasser.

Da Bundralis i 1916 blev grunnlagt arbeidet Kibuul på Hermitøene og tilbrakte etter sin tilbakekomst en stund på misjonens plantasjer til han etter vendte hjem til Gahek. Han kjente da noget til den katolske lære, men vilde ikke bryte med hedenskapet — ikke minst fordi han drev den innbringende forretning: å være trollmann. Og så forteller pater Borehardt M. S. C.:

«En dag hørte jeg at han var blitt blind på sitt ene øie. Jeg lot ham bringe til misjonsstasjonen, men vi kunde ikke hjelpe ham da vi ikke kunde bevege ham til å gå til den offentlige læge. Efter å ha vært nogen tid hos oss — fordi som han sa, han vilde ikke dø udøpt — følte han sig sterkere, glemte alle gode forsetter og vendte tilbake til Gahek, hvor han fortsatte med sine trolldomskunster, som dog ikke hjalp ham selv, hans syn blev svakere og svakere også på det annet øie. Og bud blev brakt mig: han holder på å bli helt blind.

Da besøkte jeg ham for å få ham til å søke vår læge. Han nekta det og først etter måneders forløp, da der også gikk betendelse i nesen, kunde vi få ham til læge — men da var det for sent, og helt blind kom han hjem. Og nu blev han fullstendig desperat — opførte sig som et dyr, raste så ingen vilde ha med ham å gjøre. Undtagen en: den lille Terese, som jeg stadig bad om hjelp for denne stakkars sjel.

Og en formiddag kom en ung mann fra Gahek med den melding: Kibuul ønsker å tale med pateren. Jeg bega mig straks på vei til den lille bergby, hvor jeg i høvdingens hus fant Kibuul liggende på jorden ved siden av en liten svak ild. Hans ansikt lyste op da han kjente min stemme. Jeg satte mig ved siden av ham og spurte hvorledes det stod til.

«Akk, mine legemssmerter har ikke så meget å si — det er verre med min sjel.» Han hukket høit — så spurte jeg så inntrengende jeg kunde:

«Ønsker du å bli en katolsk kristen?»

«Ja — derfor ba jeg dig komme. Jeg selv kan ikke komme til dig — jeg kan ikke røre mine ben. Men jeg ønsker å bli døpt.»

«Kjenner du den katolske lære?»

«Ikke alt, men noget!»

Stammende og famlende begynte han på trosbekjennelsen — langsomt og avbrutt, men klart og bestemt. Spurte jeg ham innimellem, hadde han alltid svar på rede hånd. Jeg så han visste nok til å kunde motta dåpen, og han tilføyet:

«Jeg er parat til å gå til den store Fader i himmelen, hvis han vil ha mig. Men først må jeg få min sjel i orden. Jeg har trodd at Gud talte dårlige ord, men nu har jeg merket at han taler sant, og da vil jeg ikke mer ha noget å gjøre med djevelen. Han lyver.»

Det var godt å høre dette — ut av en indre overbevisning, med hjerte og sjel. Nogen øieblikkelig fare for livet var der ikke, og jeg sa derfor:

«Imorgen tidlig skal dette hus være kirke — alle katolikkene samler vi, og du skal bli døpt.»

«Og fermet?»

«Selvfølgelig — og under messen den første hellige kommunion. Og så kan du få den siste salvese.»

Han samtykket: «Jeg vet ikke når jeg skal dø — best å være beredt.»

Jeg foreslog å kalle ham etter den pavelige delegat for Australien, som vi jo hørte under — Bartolomeus.

«Det navn liker jeg — det vil jeg gjerne ha.»

Og næste morgen var huset festlig smykket — det blev en stor dag for hele Gahek. Alle katolikker fra nær og fjern kom — skolebarna tok jeg med mig. Kunde stakkars Kibuul ikke se, så kunde han dog høre den skjønne sang og de vakre bønner. Fint pusset og vasket og stelt lå han med et hvitt klede om hofteiene på en seng i nærheten av alteret. De syke øine var dekket med et bind.

Den hellige handling begynte med at jeg døpte ham Bartolomeus Damasus Kibuul — det var St. Damasus' fest den dag. Så mottok han fermingens hellige Sakrament og derefter celebrertes messen. Evangeliet var helt i festens ånd: «Våker, ti ingen vet dag eller time.» Under messen mottok den stakkars blinde Kibuul sin Frelser, mens menigheten sang: «Jeg er ei verdig, Herre.» Også menigheten gikk til Herrens bord — gripende var bønnen vi alle ba for hedningenes omvendelse. Også Kibuul ba for alle de, som vel hadde øine, men dog ikke så. Så mottok han den siste olje og avladen for dødsstunden.

Andektig kysset han krucifikset og bekjente: «Jesus min Frelser — i troen på dig vil jeg dø.»

Dagen etter døde han i denne tro — som et trett barnsov han inn. Alle spor av den ville trollmann og det rasende menneske, som hadde villet trosset skjebnen, var borte. De stakkars vansirede trekk blev næsten vakre ved den fred som hvilte over dem. Og ved hans båre knelte jeg og takket den lille Terese for denne sjel som for de mange, hun bærer med sin bønn fremfor Herrens trone.»

Moderne mennesker og klosterliv.

Det var ikke bare i middelalderen at klosterlivet tiltrak mennesker, som man synes skulde ha meget som bandt dem til det man pleier å kalte et lykkelig liv: rikdom, ære, skjønnhet og alt det annet, som de fleste setter stor, ofte størst pris på. Også i våre dager har vi eksempler på at mange opgir en verden, de allerdede har vunnet, og hvis goder de nyter i fullest mål. Fra de allersisste årtier har vi mange eksempler på dette — ikke minst blandt kvinner. Vi skal nevne nogen:

Det italienske fyrstepar Paterno levet i et lykkelig men barnløst ekteskap. De besluttet å forsake verden og skjenke sin store formue til Kirken. Fyrsten trådte inn hos Barnabiterne, og den engang så livsglade aristokratdame Angelina Auteri bad om optagelse i de barfotede karmeliterinner i Restocco. For deres rike midler blev bygget det nye Karmeliterinnekløster i Rondo della Cagnola ved Milano, som kardinal Schuster inviterte i året 1929.

Likeledes hos de barfotede karmeliterinner, men i Rom, tok den for sin godgjørenhet vidt og bredt kjente grevinne Leopoldine Stolberg-Stolberg sløret og blev søster Maria-Elisabeth. I samme orden inntrådte en datter av erkehertug Leopold Salvator — erkehertuginne Assunta — og tok ophold i Tortosa i Spania. Den verdensberømte spanske kunstnerinne Raquel Meller har trukket sig tilbake til et kloster — likeledes den meget unge og meget begavede italienske skuespillerinne Tina Pino, som hadde hatt stor suksess i dristige lystspill. 29 år gammel trådte den vakre Yvonne Hautin, medlem av Comédie Francaise og allerede berømt, inn i et meget strengt kloster — hos Benediktinerinnene i Paris.

I 1926 døde et medlem av den kanskje aller strengeste nonneorden, Theatiner-eneboerskene ved Neapel, og over hundre unge damer av det høieste italienske aristokrati bad om hennes plass, skjønt de i denne kongrasjon ikke må se eller tale med et verdensmenneske etter at de har avlagt sine løfter.

Inntil 1931 optrådte den 26-årige franske skuespillerinne Suzanne Delorme ofte i et stykke hvor hun forestillet en undveken nonne. Nu har hun selv tatt sløret hos Dominikanerinnene i Grenoble. Grevinne Carola Blome lever hos Benediktinerinnene i Salzburg som søster Elisabeth — og en hel familie er for et par år siden trådt inn i ordenslivet: Dr. Bernhard Barth ved det rhinske Ridderakademi blev Kapuziner i Zell ved

Harmersbach, hans hustru Klarissinne i Aachen, begge sønner Benediktinere i Maria-Laach, den ene datter kontemplativ Benediktinerinne i Rüdesheim, den annen søster i Strassburg. Prinsesse Agnes zu Löwenstein er nonne i Aachen.

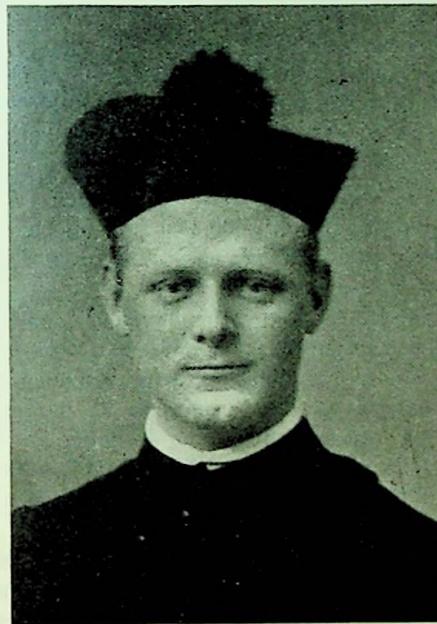
Men det er ikke alene i Europa at vi oplever dette. En niece av vicekongen av Cochinkina er nu Karmeliterinne. Den høitbegavede Karmeliterinne søster Immaculata fra Selo ved Laibach fikk på ansøkning tillatelse av sine foresatte til å træ inn i det i 1928 grunnlagte Karmel ved Bangkok, Siam, for der å hellige sig helt til misjonsarbeidet.

I Japan er flere adelige damer gått i kloster, særlig hos de tause Trappistinner. Og i Syd-Afrika, i Johannesburg, har engelske Karmeliterinner grunnlagt et

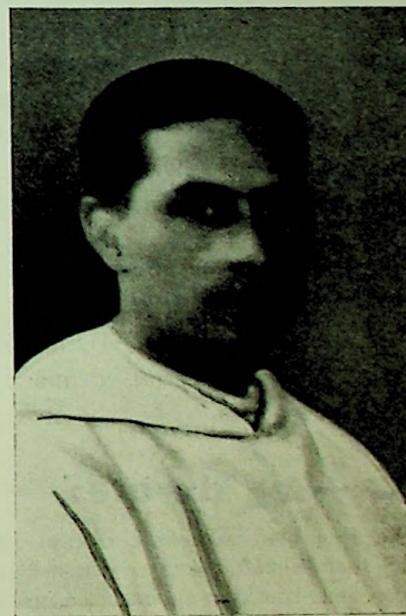
kloster, som sprer megen velsignelse om sig. Mange høitstående damer har der søkt ly og arbeide.

I Amerika er den feirede skuespillerinne Miss La Vare trådt inn hos Karmeliterinnene etter at hun i 5 år hver dag gikk i den hellige messe og gjorde korsveiandakt. Hun optrådte i disse år aldri på scenen uten å bære et jernbelte under klærne for alltid å bli minnet om sitt botsliv. Miss Schwab, eneste datter av mangemillionären, stålkongen Charles Schwab, var St. Vincensienerinne i Seton Hall — og da hun lengtes etter et ennu mer fullkommen liv, er hun trådt inn hos Karmeliterinnene i Greensborough. Den berømte pianist Oswald er blitt Jesuitt, hans frue Kameliterinne. Og endelig er av familien Horigan det 21de medlem i to generasjoner for et par måneder siden trådt inn hos Karmeliterne i Baltimore.

Den fratredeende og den tiltredende sogneprest i Hamar.

Pastor dr. Arne Olav Sund

Pater Andreas Alby O. P.

er født i Drammen 1898. Efter å ha tatt artium studerte han først en tid teologi ved Universitetet i Oslo. I 1920 blev han av daværende sogneprest Offerdahl optatt i Kirken og reiste samme høst til Rom, hvor han studerte ved Propagandakollegiet og blev presteviet 1925. I 1926 vendte han tilbake til Norge, blev Vikariatssekretær og senere prest i Molde før i 1931 å avløse mgr. Kjelstrup som sogneprest i Hamar, som han nu forlater for å overta arbeidet i Tønsberg.

er født i Paris 1897. Han frekventerte Lyceum Janson i Paris, blev student og begynte å studere jus ved Universitetet i Paris da krigen brøt ut. I to år kjempet han som artilleriløjtnant ved Balkanfronten. Etter krigen fortsatte han det juridiske studium og blev kandidat (licencié en droit). Men straks etter følte han sig kallt til den geistlige stand og begynte sine teologiske studier ved Institut Catholique i Paris, som han imidlertid forlot for å tre inn som novice i Dominikaner-

klostret i Amiens. Han fortsatte siden de teologiske studier i klostret Le Saulchoir, hvor han 1927 blev presteviet. I 1929 kom han til Norge, hvor flere menigheter har hatt anledning til å ha ham som vikar.

ANMELDELSE

Credos august-nummer innledes med et vakkert Olsok-dikt av mgr. K. Kjelstrup. Det bringer fortsettelse og avslutning på fru Undsets artikkel Ramon Lull fra Palma, hvis liv og innsats er skildret på en fengslende måte med det 13. århundres tankegang og skikker som illustrerende bakgrunn. I en lengere historisk artikkel hevder baron Armfelt at ordet «Middelalder» hyppig blir misbrukt, når det anvendes i en nedsettende betydning om nutidsfenomener, som bærer preg av tilbakegang i kultur. Ved en rekke faktisk opplysninger påviser han hvorledes den «mørke» middelalder på mange måter var mer civilisert enn vår tid, idet den bl. a. ikke kjente senere tiders religiøse intoleranse og overdrevne, ensidige nasjonalisme. Med særlig interesse leser man en vurdering av Sigrid Undsets forfatterskap, gjengitt fra de engelske jesuitters tidsskrift «The Month», hvor man forsvarer hennes realisme og hylder henne som hjemmets store forfatterinne.

H. J. I.

Under høimessen

på søndag i St. Torfinnskirken på Hamar introduceres Dominikanerne, som nu overtar denne stasjon, av mgr. dr. K. Kjelstrup.

— og derute:

WASHINGTON. Den nye apostoliske delegat i Washington, mgr. Cicognani, som imidlertid ikke er den hellige Stols stedfortreder hos den amerikanske regjering, men hos de amerikanske biskoper, har avlagt president Roosevelt et officielt besøk, hvorunder presidenten uttalte ønsket om at dette besøk ofte måtte bli gjentatt i løpet av de fire år, hans presidentskap varer. I disse ord mener man ligge en innledning til en offisiell diplomatisk forbindelse mellom Vatikanet og det Hvide Hus.

U. S. A. I Manchester i New-Hampshire, Nord-Amerika, finnes en av de største bomullsfabriker i verden. I mange år har fabrikkinnehaveren og arbeiderne og funksjonærene ligget i stadige stridigheter med hverandre, fordi fabrikkherren ikke så sig istand til og heller ikke vilde foreta ytterst påkrevede reformer i bedriften. I mai kom det til streik med alle dens verste følger: avsperring, kamp med politi, tilsist måtte de militære tropper rykke frem. Da tok den katolske biskop i byen, dr. John B. Petersen, sig av saken. Han gikk først til arbeiderne og hørte deres besværinger, siden til de ledende. Han forhandlet så lenge med begge parter, at det tilsist lykkes ham å

få et forlik tilveie. Samtidig har biskopen hatt anledning til å vinne forståelse for pavens sociale lære hos folk, som før ikke hadde tatt noen notis av den. Ved biskopens optreden er man i vide kretser blitt klar over det praktiske og brukbare ved den katolske social-økonomiske innstilling.

TYSKLAND. Konfesjon og fødselsantallet. Ved en undersøkelse, som er foretatt i Tyskland, viser det sig at barneantallet i katolske familier er langt større enn i protestantiske. Man har optatt statistikken blandt de fra 1918—22 inngåtte ekteskaper i egner, hvor leveforhold er så nogenlunde jevne, men konfesjonene forskjellig. I 5489 protestantiske ekteskap var der født 19,789 barn, altså i hvert ekteskap 2,55 barn — i 2541 katolske familier var der født 9648 barn, altså gjennomsnittlig 3,8. Blandt protestanter var ekteskaper med to barn det almindeligste, blandt katolikker tre og fire.

ÖBERAMMERGAU. På pasjonsspillteatret opfører man i denne tid det såkalte «Gelübdespiel» av Leo Weismantel, som omhandler den begivenhet i 1633 som førte til avleggelsen av løftet om å avholde pasjonsskuespill. Stykket går ut på å vise, hvor forholdene den gang ligner forholdene nu. De egentlige jubileumsforestillinger vil først finne sted til neste år.

POLEN. Den skjønneste gotiske kirkebygning i landet, katedralen i Wilna, truer med å styre sammen. Man har forsøkt å skaffe penger til dens restaurering, men det er ikke lykkes. Den erkebiskoppelige kurie har derfor besluttet sig til å selge noen av sine verdifulleste kunstsakatter, og har dermed fått 300.000 Zloty inn. Der er utsikt til å kunde skaffe restbeløpet av den million som skal til.

FRANKRIKE. I Angers har vært avholdt den IV eukaristiske nasjonalkongress, hvori deltok 30 biskoper og ca. 100,000 lægfolk. Den første dag var helligt barna, som i et antall av 35,000 overvar en friluftsmesse.

LOURDES. Den 16. juli sluttet festlighetene i anledning av, at det er 75 år siden at den hellige jomfru viste sig for Bernadette, med en høitidelig pontifikalmesse, som biskopen av Soissons med særlig tillatelse fra Rom celebrerte kl. 6 i grotten. Kardinal Verdier og 14 erkebiskoper og biskoper var til stede — der ble avholdt en stor sakramentsprosesjon, og erkebiskopen av Karthago, mgr. Lemaitre, utdelte velsignelsen til 25,000 engelske og franske pilegrimer.

ENGLAND. Før reformasjonen fantes der mange trapistklostre i England — nu finnes der kun ett, som ble grunnlagt i forrige århundre. Det er i grevskapet Leicestershire og fører navnet «Mount St. Bernard's Abbey». Til abbed der er nylig blitt valgt og viet Dom Malachy Brasel O. Cist, som i 28 år har levet i Irland som trapist og aldri i denne tid forlatt sitt kloster.

THE UNIVERSE, den kjente engelske katolske ukeavis, har satt en oplagsrekord: i juni måned steg det ukentlige salg med 107,695 øgesemplarer, og det står derved i spissen for alle Englands religiøse blade. Administrerende direktør, Sir Martin Melvin, som har hovedåren for dette veldige opsving, er nylig blitt adlet av den engelske konge.

ENGLAND. De engelske St. Vincensforeninger feirer nu århundredfestlighetene. 2000 delegerte har vært samlet i London. Foreningene har i England 8844 aktive medlemmer og 3396 æresmedlemmer, fordelt på 839 konferanser. 56,601 pund sterling blev ifjor utgitt til understøttelser.